

СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ І ПРАВОВА ПРИРОДА ПУБЛІЧНИХ, ЦІЛЬОВИХ ТА БЛАГОДІЙНИХ ТРАСТІВ

Г. БУЯДЖИ
кандидат юридичних наук,
державний секретар
Міністерства юстиції України

Однією з підстав для класифікації трастів є ціль їхнього створення. Інакше кажучи, усі трасти поділяються на трасти, які створені: 1) з метою управління майном на користь особи (однієї або невеликої групи осіб); 2) для досягнення певної мети. Відповідно, за цією ознакою виокремлюються приватні (*private trusts*) та публічні трасти (*public trusts*). У вітчизняній правовій літературі найчастіше досліджують особливості приватних трастів, оскільки вони вважаються, так би мовити, «класичними». У статті ми пропонуємо зупинитися на особливостях публічних трастів, які створюються для досягнення певної мети. Їх іноді також називають цільовими (*purpose trusts*) або благодійними (*charitable trusts*) трастами, хоча, як буде показано нижче, ці поняття можуть не збігатися. Незважаючи на їхню широку популярність у країнах загального права, на жаль, в Україні відсутні ґрунтовні дослідження їх правової природи та специфіки функціонування. Крім того, мало дослідженим залишається питання існування цільових неблагодійних трастів.

Стаття ґрунтується переважно на працях англійських юристів, зокрема,

Дж. Пеннера, А. Хадсона, Ф. Оклі, Ф. Петтіта. Слід зазначити, що практично всі дослідники трастів у країнах загального права тією чи іншою мірою вивчали специфіку цільових трастів (вітчизняні дослідники, зокрема, Р. Майданик, Г. Онищенко).

Мета статті — дослідити особливості та правову природу публічних, цільових і благодійних трастів, визначити співвідношення між цими поняттями, а також проаналізувати випадки, коли можуть існувати неблагодійні цільові трасти.

Почнемо з того, що ціль створення будь-якого трасту повинна бути законною та суспільно корисною, тобто трасти, створені заради примхливої, марнотратної, непотрібної, шкідливої, незаконної або іншої мети, яка суперечить публічному порядку, будуть визнані недійсними.

Найчастіше цільові трасти називають благодійними. Право, яке регулює відносини, пов'язані з благодійною діяльністю, враховуючи їхню значну специфіку та особливості, становить окремий напрям або «галузь» загального права — *the Law of Charities*. При цьому питання, що стосується саме трастів, становить лише його частину.

Як зазначає Дж. Пеннер, «[благодійництво] виникло з церковної юрисдикції, а не з судів справедливості. Благодійність не має бути представлена через трасти. Так не було в англійському праві на початку, так може не бути і зараз. Вона може бути представлена через компанії, до прикладу. І багато правових систем розвинули право, яким регулюється благодійність, без використання трасту, та, зрештою, навіть не знаючи траст. Це історична випадковість, що суд справедливості викрав благодійний подарунок¹ та (з деякими труднощами) утиснув в уже існуючу рамку трастів» [1, 491]. І це дійсно так, оскільки регулювання благодійної діяльності має низку специфічних особливостей, зокрема, і тоді, коли вона здійснюється із використанням конструкції благодійних трастів, які принципово відрізняються від інших видів трастів.

Слід зазначити, що діяльність благодійних трастів в Англії була законодавчо врегульована ще на початку XVII ст., коли було видано Закон про благодійні трасти (*Charitable Uses Act, 1601 р.*, далі — Закон 1601 р.). Цей законодавчий акт визначав, які цілі відносяться до благодійних: «Допомога старим, немічним, бідним людям, підтримка хворих та скалічених солдатів, моряків, шкіл, де навчаються, вільних шкіл та шкіл при університетах, відновлення мостів, портів, гаваней, причалів, церков, берегів моря і доріг, освіта та розвиток сиріт, допомога, підтримка або утримання виправних будинків, одруження бідних дівчат, підтримка, сприяння і допомога молодим торговцям, ремісникам й особам, які занепали духом, допомога або порятунок ув'язнених, полонених, допомога або полегшення для будь-яких бідних мешканців відносно платежів п'ятнадцяти [відсотків], встановлених для солдатів,

та інших податків» [2, 449]. Пізніше зазначена норма практично в незмінному вигляді перейшла до Закону про право мертвої руки та про благодійні трасти (*Mortmain and Charitable Uses Act, 1888 р.*).

Слід наголосити, що Закон 1601 р. не лише відіграв важливу роль у початку формування права про благодійні трасти, а й вплинув на увесь його подальший розвиток. Зокрема, у справі «*Scottish Burial Reform and Crenation Society Ltd v. Glasgow Corp*» (1968 р.), яка розглядалася аж через 360 років після прийняття зазначеного Закону, суддя наголосив, що «[користь] має бути такою, яка відповідає духу та намірам [Закону про благодійні трасти 1601 р.]. Преамбула визначає перелік цілей, які визнаються благодійними. Однак у більш пізні часи велика кількість інших цілей також почала визнаватися як благодійні. Суди, очевидно, почали спочатку шукати деякі аналогії між цілями, названими у преамбулі, та цілями, стосовно яких вони мали ухвалити рішення. Вочевидь, вони мали піти далі та бути задоволеними лише тоді, коли вони змогли віднайти аналогію між цілями, які вже визнані благодійними, та новими цілями, які лише проголошуються як благодійні» [1, 494].

Отже, в Англії існують багатостолітні традиції діяльності благодійних трастів, які свідчать про їх особливу популярність і визначають вектор розвитку благодійництва.

Повертаючись до наших днів, слід зазначити, що сьогодні благодійність у розвинутих країнах стає все більш популярною серед звичайного населення. З одного боку, цивілізоване демократичне суспільство все частіше відчуває свою особисту відповідальність за стан навколишнього середовища, рівень освіти і медицини та рівень забезпеченості інших людей, особливо

¹ Благодійний подарунок (*charitable gift*) — це різновид подарунку, який передбачає укладення договору між донором і благодійною організацією, згідно з яким донор перераховує грошові кошти або майно в благодійну організацію в обмін на податкові пільги та поточний річний дохід від благодійної діяльності протягом усього життя. Коли донор вмирає, благодійна організація зберігає подарунок.

тих, хто належить до вразливих категорій, таких як особи, позбавлені батьківського піклування, інваліди, представники країн, які розвиваються і які перебувають за межею бідності, тощо. З другого боку, керівництво розвинутих країн всіяко намагається сприяти розвитку благодійництва через систему різноманітних пільг та переваг, перш за все, податкових. Це взаємовигідно обом учасникам цього процесу — як керівництву країни, так і її громадянам, залученим до процесу благодійництва. Для перших це можливість частково зняти з себе тягар обов'язку піклування та розвитку зазначених сфер, оскільки представники благодійних організацій і волонтери часто виконують ті функції, які традиційно має брати на себе держава. Це, зі свого боку, дає змогу заощаджувати бюджетні кошти та інші державні чи муніципальні ресурси. Якщо ж говорити про тих, хто бере участь у благодійництві, то для них це можливість отримати різноманітні переваги від уряду, а у випадку вкладення коштів чи іншого майна у благодійні трасти, ще й надійно його зберегти та навіть примножити.

Підтримка благодійництва з боку держави та органів місцевого самоврядування полягає, перш за все, у зменшенні або звільненні від оподаткування благодійних організацій. За таких обставин питання, яке набуває особливої ваги, — це перелік тих цілей, які можна вважати благодійними та, відповідно, які організації можуть бути звільнені від оподаткування. Як зазначають дослідники, це питання політичне. Зокрема, А. Хадсон наводить такі приклади: «Приватна школа отримує звільнення від оподаткування через благодійність, тоді як організація з вівісекції кроликів (тобто проведення лабораторних досліджень над кроликами) — ні, оскільки зрозуміло, що це політичне рішення підтримувати один вид діяльності та не підтримувати інший: діти багатіїв важливіші за кро-

ликів <...>. Організації, які навчають військовій справі, можуть бути благодійними, тоді як організації, які проповідують мир, можуть такими не бути <...>. Діяльність католицьких монахинь не обов'язково вважатиметься такою, що відповідає благодійним цілям для розвитку релігії, незважаючи навіть на те, що католицька доктрина розглядає монахинь як наречених Христа» [3, 484–485].

Залежно від цілей благодійні трасти можуть бути класифіковані за декількома групами. Перша класифікація зазначених трастів була зроблена ще у справі «*Tax Special Purpose Comrs v. Pemsel*» (1891 р.) лордом Мекнотеном, який запропонував розподіляти благодійні трасти на чотири групи: 1) для допомоги бідним; 2) для розвитку освіти; 3) для розвитку релігії та 4) для інших бенефіціарних цілей на користь громади, які не підпадають від перші три групи [1, 494].

Зазначена класифікація проіснувала понад два століття і лише у 2002 р. була дещо змінена. Так, перша група благодійних трастів отримала назву «запобігання та допомога бідності», а також були додані нові шість груп благодійних трастів: розвиток здоров'я; розвиток суспільства та громади; розвиток культури, мистецтва та спадщини; розвиток аматорського спорту; розширення прав людини, розв'язання конфліктів та примирення; поліпшення охорони навколишнього середовища чи самого навколишнього середовища [2, 451]. Ще декілька нових груп були доповнені вже Законом про благодійність у 2011 р., про що йтиметься нижче.

Благодійні трасти мають низку *особливостей* (на противагу іншим благодійним організаціям, а також іншим видам трастів).

1. *Наявність благодійної цілі.* У зв'язку з цим постає запитання: які цілі вважаються благодійними? У різні часи воно залишалось дискусійним, навіть

політичним, оскільки благодійні організації завжди отримували низку переваг, перш за все, податкові пільги — аж до звільнення від оподаткування. До прикладу, Дж. Пеннер виокремлює умови, за яких можна говорити про благодійний статус [1, 493]:

- характер цілей має бути благодійним;
- цілі мають бути більше вигідними, аніж збитковими;
- траст має бути на користь частини суспільства, а не на користь групи приватних осіб;
- цілі мають бути винятково благодійними, й що особливо важливо, не мають бути політичними;
- траст не повинен передбачати розподіл прибутку.

Відповідно до ст. 3 Закону Англії про благодійність (*Charities Act, 2011 р.*) [4] *ціль вважається благодійною* за наявності двох умов: вона має слугувати публічним інтересам і стосуватися однієї зі сфер: запобігання чи зменшення бідності; розвитку освіти; розвитку релігії; поліпшення здоров'я або збереження життя; розвитку громадянства чи громади; розвитку мистецтва, культури, спадщини або науки; розвитку аматорського спорту; поліпшення прав людини, розв'язання конфліктів чи примирення або сприяння релігійній чи расовій гармонії або рівності та різноманітності; поліпшення охорони навколишнього середовища чи самого навколишнього середовища; покращення становища тих, хто цього потребує через молодий вік, погане здоров'я, інвалідність, фінансові труднощі чи інші незручності; поліпшення становища тварин; а також будь-які інші цілі, які можуть бути прирівняні до наведених вище за аналогією. Отже, Закон прямо передбачив основні випадки, коли може йтися про благодійність.

Під поняттям «благодійна організація» Закон має на увазі інституцію, створену для досягнення виключно благодійних цілей та яка підпадає під

контроль Верховного Суду в частині його повноважень щодо благодійних організацій. Такою інституцією може бути або благодійний траст, або інша благодійна компанія чи організація.

Таким чином, щоб траст був визнаний благодійним, ціль його створення має або бути прямо передбачена законом, або відповідати конкретним умовам, за яких суд може дійти висновку, що ціль є благодійною.

По-друге, щоб благодійний траст вважався створеним та не був у подальшому визнаний недійсним, установник повинен ясно й однозначно висловити намір створити саме благодійний траст або траст для досягнення благодійних цілей. Формулювання щодо створення благодійного трасту мають бути максимально чіткими. Зокрема, Ф. Петіт зазначає, що формулювання про «передачу на користь публічних, благодійних цілей або заради достойної мети» вважатиметься невизначеним, оскільки використані слова не мають юридичного значення [5, 245].

А. Хадсон наводить інший приклад: «Якщо траст створюється для “благодійних (*charitable*) або добродійних (*benevolent*) цілей”, то це не вважатиметься благодійною ціллю, оскільки додані також добродійні цілі <...>. Проблема у тому (суди читають дуже буквально), що “добродійні” цілі не є “благодійними” цілями. Ці два слова означають різні речі. Ціль має бути виключно благодійною <...>. Якщо установник має дві цілі у трасті, одну благодійну, а іншу ні, то траст у такому разі не може бути визнано благодійною організацією. У тих справах, коли установник передав гроші, щоб вони утримувалися “на благодійні *або* інші цілі”, тоді використання слова “*або*” свідчить про те, що ці інші цілі є чимось іншим, аніж благодійні цілі, а тому траст буде вважатися недійсним. І навпаки, якщо установник передасть гроші, щоб вони утримувалися “на благодійні та інші цілі”, тоді використання слова “*та*”

означатиме, що використання буде точно благодійним, навіть якщо одночасно це буде щось інше, відповідно, траст буде визнано дійним» [3, 490]. Такий підхід до трактування благодійних цілей був популярний у більш ранніх судових справах, проте і в XXI ст. він також застосовується.

Отже, при створенні благодійних трастів особливе значення набувають формулювання цілі його створення. Поєднання благодійних і неблагодійних цілей створення трасту може призвести до визнання благодійного трасту недійним.

2. *Безстроковість*. За загальним правилом, трасти повинні відповідати правилу проти невідчужуваності (*Rule against Inalienability*), відповідно до якого майно не може стати таким, що не підлягає передачі. Це правило запобігає ситуації, коли майно не зможе бути відчужене протягом безкінечно довго періоду часу (*perpetuity period*), тобто протягом життя особи та 21 року після її смерті. Подарунок, який передбачає обмеження передачі майна протягом такого періоду, визнається недійсним. Це правило подібне до Правила проти безкінечних трастів (*Rule against Trusts of Perpetual Duration*), який забороняє неблагодійним трастам тривати вічно [6]. Проте це правило не розповсюджується на благодійні трасти, які зазвичай можуть створюватися без обмежень строку.

Водночас і щодо благодійних трастів існують винятки. Зокрема, у справі «*Re Lord Stratheden and Campbell*» (1872 р.) щорічну ренту у сумі 100 фунтів заповіли на користь «Рейнджерів Центрального Лондона¹ до призначення наступного лейтенант-полковника». Якщо останній не буде призначений протягом безкінечно довго періоду часу (*perpetuity period*), така передача стане недійсною. З наведеного правила також

існують винятки. Як зазначає А. Оклі, передача від однієї благодійної організації до іншої на випадок, який може статися через значний проміжок часу, є дійсною, проте така сама передача від благодійної організації до неблагодійної буде вважатися недійсною з огляду на правило проти невідчужуваності [2, 443].

Окрім правила проти невідчужуваності, загальне право виробило також правило проти накопичення (*Rule against Accumulations*), відповідно до якого забороняється накопичувати дохід протягом безкінечно довго періоду часу (*perpetuity period*). Вказівка щодо акумулювання доходу є дійсною лише тоді, коли таке накопичення відбувається протягом життя установника та 21 року після його смерті [6]. Зазначене правило також зазвичай не застосовується відносно благодійних трастів. У цьому виді трастів період, протягом якого дозволяється накопичення, обмежується 21 роком, оскільки вважається, що накопичення несумісне з публічною вигодою, яку має приносити благодійний траст.

3. *Визначеність*. В усіх приватних трастах установник має чітко визначити коло бенефіціарів або принаймні передбачити принцип, за яким бенефіціари можуть бути визначені у подальшому. У разі неможливості визначення кола вигодонабувачів, траст визнається недійсним через невизначеність об'єкта, тобто невизначеність тих, на користь кого має здійснюватися управління майном.

На відміну від приватних трастів, благодійний траст не може бути визнаний недійсним через невизначеність об'єкта. Для таких трастів важливо лише чітко визначити ціль, яка підпадає під ознаки благодійної. Є ще один аспект визначеності, який відрізняє приватні та публічні трасти. Серед приватних трастів значне місце посідають

¹ Рейнджери Центрального Лондона (*Central London Rangers*) — волонтерська організація, яка мала за потребою допомагати британській армії. Була створена у 1859 р. у Лондоні представниками юридичних професій, які входили до Грей Інну (*Gray's Inn*) — однієї з чотирьох професійних асоціацій суддів та адвокатів.

дискреційні трасти, тобто трасти, у яких довірчий власник наділений дискреційними повноваженнями на власний розсуд встановлювати розмір і черговість виплат на користь бенефіціарів, а також визначати, хто саме з бенефіціарів отримає виплату. Проте стосовно благодійних трастів судова практика пішла зовсім іншим шляхом. Зокрема, у справі «*Blaire v. Dunkan*» (1902 р.) траст, у якому передача була «на користь таких благодійних або публічних цілей, які мій довірчий власник вважатиме належними», був визнаний недійсним. До аналогічного рішення суд дійшов і в справі «*Houston v. Burns*» (1918 р.), у якій передача майна відбулася «на користь таких публічних, добродійних або благодійних цілей <...>, які [довірчий власник] на свій розсуд вважатиме належними» [5, 245].

Отже, благодійні трасти визнаються недійсними через наділення довірчого власника дискреційними повноваженнями на самостійне визначення благодійних цілей. Це пояснюється тим, що на момент створення трасту не зрозуміло, на які саме цілі установник передає майно. Крім того, у зазначених справах установник використав формулювання «публічні» та «добродійні» цілі, які, на відміну від благодійних цілей, не мають конкретного визначення у законодавстві, а відтак не можуть бути точно визначені.

4. *Тлумачення (construction)*. Якщо установник або заповідач, який мав намір створити благодійний траст, у документі про створення трасту допустив двозначність, то тлумачення може бути зроблене на користь благодійності (*benignant construction*).

Зі свого боку, таке тлумачення не повинно порушувати інше правило, про яке йшлося вище, що установник має чітко та однозначно висловити волю на створення саме благодійного трасту. Співвідношення зазначених двох принципів полягає у тому, що якщо за конкретних обставин очевид-

ний намір установника створити благодійний траст, то останній буде вважатися дійсним, навіть якщо установник не використовував слова «благодійний» або «благодійність». Це може мати місце, якщо, наприклад, у документі про створення трасту йдеться про передачу майна на розвиток та підтримку конкретної школи або будинку для сиріт, на будівництво дороги або відновлення мосту тощо. І це вже повноваження суду визначити, чи підпадають цілі створення трасту під ознаки благодійності, визначені у законі, чи ні. Якщо так, то відповідний благодійний траст буде визнано дійсним.

У справі «*Re Daley's Estate*» (1988 р.) установник у документі про створення трасту зазначив, що він передає майно «зادля допомоги та на користь достойних бідних та нужденних у районі, в якому я обробляв землю» [5, 245]. Зазначений траст був визнаний судом Канади дійсним, оскільки цілі були виключно благодійними безвідносно до конкретних формулювань у документі.

Є ще один аспект специфічного тлумачення намірів установника благодійного трасту. У тих випадках, коли створення благодійного трасту може бути визнано недійсним через недосяжність благодійних цілей або неможливість їхнього виконання, суд може застосувати доктрину *cy pres*, щоб уникнути скасування трасту. Назва цієї доктрини походить із французького права та буквально перекладається як «близько, наскільки це можливо». Це означає, що суди мають право визначити, що майно має бути використане максимально близько до намірів установника. Саме ця доктрина дає змогу захистити благодійні трасти від визнання їх недійсними спочатку та потім, якщо ціль стала недосяжною або нездійсненою [1, 509–510].

5. *Оподаткування*. Як вже зазначалося, благодійні організації, зокрема і трасти, у більшості юрисдикцій або

мають пільги в оподаткуванні, або повністю звільняється від обов'язку сплачувати податки.

Таким чином, із наведеного можна зробити висновок, що **благодійні трасти** — це цільові трасти, у яких установник передає грошові кошти або майно для досягнення цілей, які визначені законом виключно як благодійні, або якщо вони відповідають умовам, за наявності яких суд може визнати їх благодійними. При цьому установник повинен мати чіткий намір створити саме благодійний траст.

Продовжуючи далі дослідження публічних (цільових) трастів, варто зупинитися на питанні, чи може цільовий траст бути не благодійним. У справі «*Worman v. Secular Society Ltd*» (1917 р.) суддя лорд Паркер зазначив, що «окрім як у благодійному трасті, має бути хтось, хто здійснить примусове виконання трасту, хтось, на користь кого суд може призначити виконання. Траст створює зобов'язання, тому має бути відповідне право когось вимагати його виконання. У випадку з приватним трастом явно не існує труднощів, у випадку з благодійними трастами Генеральний аторней повноважний здійснювати примусове виконання. У неблагодієних трастах відсутній бенефіціар. На цій підставі цільові трасти були визнані недійсними у «*Re Wood*» (1942 р.), «*Re Astor's Settlement*» (1952 р.), «*Re Shaw*» (1957 р.), «*Re Endacott*» (1960 р.)» [7, 220].

Водночас судова практика свідчить про те, що за певних обставин деякі *спадкові неблагодієні цільові трасти (testamentary non-charitable purpose trusts)* можуть бути визнані дійсними. Зокрема, у справі «*Re Astor's Settlement Trusts*» (1952 р.) суддя зазначив, що це можливо у надзвичайних, виняткових випадках як «поступка до людської слабкості або почуттів» (*concessions to human weakness or sentiment*). Проте при цьому важливо розрізняти, коли випадок дійсно «винятковий і надзви-

чайний, та коли він порушує передбачуваний принцип». Проблемою такого виду трастів суддя назвав відсутність у принципі будь-якого бенефіціара, який міг би заявити про свої права за правом справедливості, та перед ким довірчий власник міг виконати свої обов'язки за правом справедливості [7, 215].

Загалом неблагодієні цільові трасти, які визнаються дійсними, були класифіковані у справі «*Re Endacott*» (1960 р.) [7, 216–219] на такі групи:

1. Трасти для спорудження або утримання пам'ятників або могил. Це логічне положення, оскільки спорудження могильних плит, побудова гробниць для заповідача за рахунок витрат на поховання є дійсними безвідносно до правил спадкування, які стосуються приватних трастів. Так само визнаються дійсними трасти, створені з метою спорудження пам'ятників для членів сім'ї померлого, надгробків для визначених могил, утримання та відновлення могил тощо. При цьому, якщо траст передбачає утримання чи відновлення будівлі церкви або утримання церковного кладовище, такий траст буде визнано благодійним.

2. Трасти для служіння мес, якщо такі трасти не підпадають під ознаки благодієних трастів, визначених законом. Так, якщо спадковий траст про служіння меси передбачає проголошення мес публічно, а передане майно використовується як плата священикам, які служать ці меси, таким чином зменшуючи витрати церковного фонду, такий траст може бути визнаний благодієним. Проте, якщо якась із зазначених умов не виконується, траст також може бути визнаний дійсним, але вже як неблагодієний.

3. Трасти для утримання окремих видів тварин. Йдеться про конкретних тварин, зазначених заповідачем — наприклад, його коней, собак тощо.

4. Трасти на користь асоціацій, які не є юридичними особами (*unincorporated*

associations) та які визначаються як «дві або більше особи, об'єднані в організацію для [досягнення] однієї або більше цілей, які не є підприємницькими, шляхом спільних зусиль, маючи спільні обов'язки та зобов'язання» [7, 218]. Зокрема, у справі «*Re Recher's Will Trust*» (1972 р.) було зазначено, що «траст для неблагодійних цілей, на відміну від трасту на користь осіб, є явно недійсним, оскільки у ньому немає бенефіціара. Хоча з цього не випливає, що особи не можуть об'єднатися в асоціацію або громаду, сплачувати пожертви та законно передавати свої кошти на досягнення певної законної неблагодійної мети. Очевидним прикладом є світський (соціальний) клуб <...>, у якому особисті переваги для членів поєднуються зі сторонньою метою» [7, 219]. Це найбільш дискусійна категорія неблагодійних трастів, оскільки досить складно довести створення та використання трасту на користь саме асоціації, а не на користь осіб, які її створили.

Окрім наведених категорій неблагодійних трастів, які визнаються дійсними, в інших країнах були визнані також трасти для «розвитку полювання на лисиць» (в Ірландії), трасти на утримання історичної будівлі (у Шотландії)

або ремонту багатоквартирного будинку [7, 219–220].

Отже, поряд із благодійними трастами існують та можуть бути визнані дійсними також **неблагодійні трасти**, тобто цільові трасти, створені для досягнення законних і суспільно корисних цілей, проте які не віднесені законом до благодійних. Їхньою особливістю є те, що у них взагалі відсутній бенефіціарій, тобто особа, яка може вимагати їх виконання.

Таким чином, аналізуючи співвідношення понять публічних, цільових і благодійних трастів, можна дійти висновку, що поняття публічних і цільових трастів збігається, оскільки всі публічні трасти є цільовими, а всі цільові трасти — публічними (бо якщо траст буде створено для досягнення певної мети, проте на користь конкретної особи або осіб, то він вважатиметься звичайним приватним трастом). Особливістю зазначених трастів є те, що вони створені для досягнення законної та суспільно корисної мети. Водночас поняття публічних (цільових) і благодійних трастів співвідносяться як ціле й частина, оскільки поряд із благодійними трастами за певних обставин можуть існувати і цільові неблагодійні трасти.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. Penner J. E. The Law of Trusts / J. E. Penner. — 4th ed. — Oxford : Oxford University Press, 2005. — 546 p.
2. Oakley A. J. The Modern Law Of Trusts / A. J. Oakley. — 8th ed. — London : Sweet & Maxwell, Parker and Mellows, 2003. — 916 p.
3. Hudson A. Principles of Equity and Trusts, Routledge / A. Hudson. — 2016. — 636 p.
4. Charities Act 2011 [Електронний ресурс] : <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/25/part/1/chapter/1/enacted>
5. Pettit P. H. Equity and the Law of Trusts / P. H. Pettit. — 11th ed. — Oxford University Press, 2009. — 737 p.
6. Rule Against Inalienability Law and Legal Definition [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://definitions.uslegal.com/r/rule-against-inalienability/>
7. The International Trust // General Editor D. Hayton. — 3rd ed. — Jordan Publishing Limite, 2011. — 925 p.

Буюджи Г. Співвідношення понять і правова природа публічних, цільових та благодійних трастів

Анотація. У статті аналізуються поняття, особливості та правова природа публічних, цільових, благодійних і неблагодійних трастів. На основі порівняльного аналізу автор доходить власних висновків щодо співвідношення зазначених понять у загальному праві.

Ключові слова: публічні трасти, цільові трасти, благодійні трасти, неблагодійні трасти, благодійність.

Буяджи А. Соотношение понятий и правовая природа публичных, целевых и благотворительных трастов

Аннотация. В статье исследуются понятие, особенности и правовая природа публичных, целевых, благотворительных и неблаготворительных трастов. На основании сравнительного анализа автор приходит к самостоятельным выводам на счет соотношения указанных понятий в общем праве.

Ключевые слова: публичные трасты, целевые трасты, благотворительные трасты, неблаготворительные трасты, благотворительность.

Buiadzhy H. The Legal Nature and the Correlation between Public, Purpose and Charitable Trusts

Annotation. The article explores the concept, the features and the legal nature of public, purpose, charitable and non-charitable trusts. On the basis of a comparative analysis, the author comes to her own conclusions about the correlation between these terms in the common law.

Key words: public trusts, purpose trusts, charitable trusts, non-charitable trusts, charity.